

Οργάνωση Κοινωνικού Διαλόγου (Κείμενο Εργασίας)

1. Η θεσμική οργάνωση και η διαρκής λειτουργία ενός forum επικοινωνίας και διαλόγου μεταξύ των βασικών κοινωνικών ομάδων συμφερόντων έχει αναδειχθεί ως αναγκαία επιλογή στις σύγχρονες Πολιτείες. Στην Ελλάδα με τον ν. 2232/1944 συστήθηκε σχετικά η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), έργο της οποίας είναι η οργανωμένη παροχή συμβουλευτικού έργου προς την Κυβέρνηση για καίρια θέματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Στην Ο.Κ.Ε. εκπροσωπούνται οι τρεις μεγάλες κατηγορίες παραγωγικών τάξεων της χώρας (εργοδότες / επιχειρηματίες, εργαζόμενοι / δημόσιοι υπάλληλοι, αγρότες / ελεύθεροι επαγγελματίες / Τ.Α. / καταναλωτές). Αυτές εκφράζονται ανεξάρτητα τόσο από το κράτος όσο και από τις αντίστοιχες επαγγελματικές οργανώσεις, ως “ενδιάμεσοι θεσμοί” που καλούνται να συνδυάσουν το γενικότερο συμφέρον με τα ιδιαίτερα επαγγελματικά συμφέροντα.

2. Το βασικό πλεονέκτημα του οργανωμένου Κοινωνικού Διαλόγου έγκειται στο ότι μπορεί να εξασφαλίζει έναν αξιόπιστο τρόπο συνολικής στάθμισης συμφερόντων μεταξύ των κοινωνικών ομάδων. Στο μέτρο που οι κατευθύνσεις της ενλόγω στάθμισης συμβάλλουν στη διαμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής σε επιμέρους περιοχές, η πολιτική αυτή θα ενισχύεται με ένα σημαντικό νομιμοποιητικό πλεονέκτημα. Αντίθετα, η αποσπασματική πρόβλεψη διαλόγου μεταξύ της Κυβέρνησης και ιδιαίτερων ομάδων συμφερόντων (π.χ. στις περιοχές της εργατικής ή της αγροτικής πολιτικής) δεν οδηγεί σε ανάλογο αποτέλεσμα, αφού παραμένουν άδηλες οι αντιδράσεις άλλων ομάδων που προοπτικά επηρεάζονται από τις επιπτώσεις της εκάστοτε εκπονούμενης πολιτικής.

3. Για την πλήρη αξιοποίηση του πλεονεκτήματος αυτού απαιτούνται πάντως λειτουργίες μιας ενεργού κοινωνίας των πολιτών. Πρόκειται για προϋπόθεση που - τουλάχιστον στην σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα - δεν συντρέχει. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια ενίσχυσης του ρόλου της Ο.Κ.Ε., ώστε να προσεγγίζεται κατά το δυνατόν ο θεσμικός σκοπός της. Στο επίκεντρο αυτής της ενίσχυσης τοποθετούνται ιδίως: α) η διασφάλιση του διαμεσολαβητικού ρόλου των εκπροσώπων των κοινωνικών ομάδων - δηλαδή η σχετική αυτονομήσή τους από τα επιμέρους συμφέροντα - χωρίς όμως να αμφισβητείται σε οριακό βαθμό η σχέση εκπροσώπησης, με αρνητικές

συνέπειες για την αποτελεσματικότητα της Ο.Κ.Ε. β) η ενίσχυση του ανεξάρτητου χαρακτήρα της Ο.Κ.Ε. γ) η σαφέστερη περιγραφή των αρμοδιοτήτων της και δ) η ενδεχόμενη “ελάφρυνση” της πολυπρόσωπης σύνθεσής της.

8-1-1997

dis.B1/01T/koinonikosdialog.doc/8.1.97/p.1-2/rp,nr